

Sygn. I C 98/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lutego 2020 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR del. Joanna Krzyżanowska
Protokolant:	stażysta Dominik Dydowicz

po rozpoznaniu w dniu 17 lutego 2020 r. w Słupsku

na rozprawie

sprawy z powództwa E. P.

przeciwko T. O. (1) i E. O.

o ochronę dóbr osobistych i zapłatę

1. oddała powództwa;

2. zasądza od powoda E. P. na rzecz każdego

z pozwanych: T. O. (1) i E. O. po 500 zł (pięćset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. I C 98/17

UZASADNIENIE

Powód – E. P. w pozwie skierowanym przeciwko pozwanemu T. O. (1) wniósł o:

- zasądzenie od pozwanego na jego rzecz 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych;
- zasądzenie od pozwanego na jego rzecz 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia za spowodowanie cierpień fizycznych i psychicznych;
- zasądzenie 5.000 zł nawiazki na rzecz Fundacji (...) A. D. w K.;
- sprostowanie nieprawdziwych danych będących przedmiotem pozwu w aktach sprawy sygn. (...)Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w L.;
- przeproszenia w Gazecie (...) o treści „Przepraszamy E. P. za oczernienie przed Sądem Rejonowym w L., czym przyczyniłem się do wyrządzenia krzywdy”, przy czym treść przeprosin ma być umieszczona przez 3 kolejne dni na drugiej stronie Gazety (...).

Na uzasadnienie powyższych żądań powód podał, że pozwany zeznając jako świadek i będąc pouczony o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym III Wydział Rodzinny i Nieletnich w L., sygn. (...), zeznał, że podczas interwencji na terenie posesji jego matki E. O. w L. przy ul. (...), powód napluł policjantowi w twarz. Nadto zeznał, bez logicznego składu, o rzekomych problemach powoda z narkotykami i w związku z tymi faktami postępowaniem (...) Biura (...). Twierdzenia te, jak podnosił powód były nieprawdziwe. Zeznaniami tymi pozwany oczernił powoda, naruszył jego dobra osobiste i doprowadził do cierpienia psychicznych i fizycznych. Zeznania pozwanego doprowadziły do pozbawienia powoda władzy rodzicielskiej. Powód podkreślił, że do tych fałszywych danych ma wgląd nieograniczona ilość ludzi, zatem zakres doznanej krzywdy jest znaczny. Bezprawne działania pozwanego doprowadziły nadto do pogorszenia się stanu zdrowia powoda. W uzasadnieniu pozwu powód zawarł obszerny wywód, w którym przedstawił poglądy orzecznictwa odnoszące się do problematyki naruszenia dóbr osobistych.

Sprawa zarejestrowana została pod sygn.(...).

Pozwany T. O. (1) wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa prawnego wg norm przepisanych. W uzasadnieniu swojego stanowiska, pozwany przyznał, że przed Sądem Rejonowym w L.pod sygn. (...)toczyła się sprawa z wniosku jego matki E. O. z udziałem E. P. o pozbawienie E. P. władzy rodzicielskiej nad małoletnią B. O., w której pozwany zeznawał w charakterze świadka. Zaznaczył, że w toku zeznań relacjonował sądowi własne spostrzeżenia z przeszłości związane z zachowaniem powoda wobec swojej siostry, matki, siebie i osób trzecich. Podkreślał, że informacje te były prawdziwe – w taki sposób pozwany opisywane przez siebie zdarzenia zapamiętał. Wskazał, że część opisywanych zdarzeń miała miejsce w okresie dzieciństwa i wieku młodzieńczego. Nadto pozwany podniósł, że w stosunku do niego nie prowadzono żadnego postępowania karnego mającego mieć związek z fałszywymi zeznaniami. Dlatego też powództwo, jako nie znajdujące uzasadnionych podstaw, powinno zostać oddalone.

W pozwie skierowanym przeciwko E. O. doprecyzowanym pismem z 29 maja 2017 r. (k. 23), powód E. P. domagał się:

- zasądzenia od pozwanej na jego rzecz 1 zł za naruszenie dóbr osobistych powoda;
- zasądzenia od pozwanej na jego rzecz 1 zł tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za spowodowanie cierpienia fizycznych i psychicznych;
- sprostowania nieprawdziwych danych poświadczonych do sprawy o sygn. akt (...)Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich toczącej się z wniosku pozwanej o pozbawienie władzy rodzicielskiej;
- sprostowania nieprawdziwych danych, którymi pozwana oczerniła powoda jako wnioskodawczyni w sprawach toczących się przed Sądem Rejonowym w L.III Wydział Rodzinny i Nieletnich pod sygn. akt (...)i(...);
- przeprosin publicznych w Gazecie (...) za oczernienie, znieważenie i zniesławienie;
- złożenia przez pozwaną przyrzeczenia o treści „zobowiązuję się, iż nie będę naruszać dóbr osobistych przez oczernianie, zniesławianie i znieważanie w przyszłości”.

W uzasadnieniu powyższych żądań powód podniósł, że przed Sądem Rejonowym w L.toczyły się postępowania z wniosku E. O. o pozbawienie powoda władzy rodzicielskiej nad małoletnią córką B. O. (sygn. akt (...)) oraz z wniosku E. P. o ustalenie stałych kontaktów z córką (sygn. (...)). W sprawie (...)pozwana poświadczyla w pozwie nieprawdę odnośnie jego kontaktów z córką i zachowania powoda w stosunku do dziecka i pozwanej, w tym co do nadużywania przez niego alkoholu i agresywnego zachowania. Przypisane przez pozwaną powodowi zarzuty, szczegółowo opisane w pozwie, były nieprawdziwe, zniesławiały i znieważały powoda, a zatem zachowanie pozwanej było bezprawne. Doprowadziły do pozbawienia powoda władzy rodzicielskiej nad córką, zatem wyrządziły mu krzywdę. Nieprawdziwe twierdzenia pozwanej w sprawie (...)doprowadziły do oddalenia wniosku powoda o ustalenie stałych kontaktów z

córką. W uzasadnieniu pozwu powód zawarł obszerny wywód, w którym przedstawił poglądy orzecznictwa odnoszące się do problematyki naruszenia dóbr osobistych.

Sprawa zarejestrowana została pod sygn. (...).

Pozwana E. O. wniosła o oddalenie powództwa w całości jako nie znajdującego uzasadnionych podstaw oraz o zasądzenie na jej rzecz od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Uzasadniając powyższe stanowisko, pozwana przyznała, że przed Sądem Rejonowym w L.pod sygn. (...)toczyła się sprawa z z jej wniosku z udziałem E. P. o pozbawienie E. P. władzy rodzicielskiej nad małoletnią B. O.. Podniosła, że potwierdza w całości twierdzenia wyrażone w toku wskazanego postępowania. Postępowanie zakończyło się negatywnie dla powoda.

Postanowieniem z 8 marca 2018 r. Sąd Okręgowy w S.połączył sprawę (...)do wspólnego rozpoznania ze sprawą (...).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana E. O. i powód E. P. pozostawali w nieformalnym związku z którego pochodzi ich córka - B. O. urodzona w (...) r. Pozwany T. O. (1) jest synem E. O..

okoliczności bezsporne

Przed Sądem Rejonowym w L.toczyła się pod sygn. akt (...)sprawa z wniosku E. P. o uregulowanie jego kontaktów z małoletnią córką B. O..

Uczestniczka postępowania E. O. wносиła o oddalenie wniosku, wskazując, że nie zgadza się na ustalenie kontaktów. Słuchana w charakterze strony wskazywała, że E. P. na przestrzeni życia córki widział ją jedynie kilka razy, gdyż większość tego czasu spędził w zakładach karnych. W ciągu 10 lat życia córki na przepustki był wypuszczany jedynie 3 razy. W tym czasie nie interesował się dzieckiem. Jeśli natomiast pojawiał się, to był pod wpływem alkoholu, wszczywał pod domem awantury, niszczył mienie, w efekcie czego wzywana była policja. Zeznała nadto, że dziewczynka nie chce kontaktu z ojcem, płacze i boi się na samo wspomnienie ojca.

(dowód: protokoły przesłuchań E. O. k.43-44, k.110-111 akt sprawy SR w L. (...))

Postanowieniem z 29 września 2015 r. Sąd Rejonowy w L.oddalił wniosek E. P. o uregulowanie jego kontaktów z małoletnią B. O.. Wydając przedmiotowe rozstrzygnięcie Sąd oparł się na zeznaniach uczestniczki E. O. słuchanej w charakterze strony, informacji Zakładu Karnego w S., informacji o pobytach i orzeczeniach, wywiadzie środowiskowym przeprowadzonym przez kuratora sądowego oraz opinii biegłych specjalistów z RODK, sporządzonej w sprawie (...), uznając ją za aktualną w dacie orzekania, dokumentach zawartych w sprawie (...), w tym m.in.: opinii szkoły, opinii sądowo-psychiatrycznej, informacji o interwencjach policji, dokumentacji lekarskiej, a przede wszystkim kierując się zasadą dobra dziecka

(dowód: postanowienie z 29 września 2015 r. k.117 wraz z uzasadnieniem k.150-154 akt SR w L.(...))

Wywiedziona przez E. P. apelacja od powyższego orzeczenia została oddalona postanowieniem Sądu Okręgowego w S.z 10 czerwca 2016 r., sygn. (...).

(dowód: postanowienie z 10 czerwca 2016 r. k.274 wraz z uzasadnieniem k.290-294 akt SR w L.(...))

Przed Sądem Rejonowym w L.toczyła się pod sygn. (...)sprawa z wniosku E. O. o pozbawienie E. P. władzy rodzicielskiej nad małoletnią córką stron B. O.. W sprawie tej zeznawał w charakterze świadka T. O. (1). Słuchany na rozprawie 9 grudnia 2015 r. zeznał m.in. że E. P. był agresywny, że przychodził w nocy pijany, że demolował elewację budynku, że próbował dostać się do mieszkania i groził, urządzał awantury, że latem wyniósł z ich ogrodu ciężkie meble i przerzucił je do sąsiadów, że wydawało się, że miał zerwany kontakt z rzeczywistością, że chwalił się, iż oszukał CBS, że mówił coś o przemyśle narkotyków, że B. była przeważnie pośrednim świadkiem takich wydarzeń, że bała się swojego ojca. Zeznał

także, że gdy E. O. była w ciąży z B., a świadek miał wówczas 14 lat, to wezwali policję bo E. P. zdemolował elewację i próbował dostać się do mieszkania. Policja musiała go skuć i umieścić w radiowozie i wówczas powód rozłożył się na całą szerokość samochodu, tak, że nie można było zamknąć drzwi. T. O. (1) zeznał nadto, że E. P. znieważył kiedyś funkcjonariusza i plunął mu w twarz, że ponieważ wskazywał adres pozwanych to przychodzili do ich domu ludzie, którym E. P. był winny pieniądze.

(dowód: protokół przesłuchanie T. O. (1) w sprawie (...)złożony w kopercie na k. 133)

W dniu 18 maja 2016 r. w sprawie (...)sąd wydał postanowienie, w którym pozbawił E. P. władzy rodzicielskiej nad małoletnią córką B. O.. Wydając przedmiotowe rozstrzygnięcie Sąd oparł się, jak wynika z uzasadnienia, na zeznaniach świadków, informacji z K., opinii sądowno-psychologicznej, wywiadzie kuratora, dokumentacji medycznej, opinii RODK. Apelacja wywiedziona przez powoda od powyższego orzeczenia została oddalona.

(dowód: okoliczności znane Sądowi z urzędu, nadto postanowienie z 18 maja 2016 r. k. 494 wraz z uzasadnieniem k. 523-531, postanowienie oddalające apelację k. 611 akt SR w L., sygn. (...))

Prokuratura Rejonowa L. postanowieniem z 18 marca 2016 r. odmówiła wszczęcia śledztwa w sprawie składania fałszywych zeznań podczas rozprawy sądowej w Sądzie Rejonowym w L.w sprawie (...)oraz poświadczenia nieprawdy przez E. O. w pozwie z 31 grudnia 2014 r. oraz składania fałszywych zeznań przez T. O. (1) podczas powyższej rozprawy wobec braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa. Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa zgłoszone zostało przez E. P..

(okoliczność bezsporna, nadto dowód: postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa k.170-170v.)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Powód kierując swoje roszczenia przeciwko pozwany, domagając się ochrony majątkowej i niemajątkowej, stał na stanowisku, że pozwani fałszywie zeznając w sprawach toczących się przed Sądem Rejonowym w L.tj. w sprawie (...)jeżeli chodzi o T. O. (2) i w sprawach (...)oraz (...)w przypadku E. O., naruszyli dobra osobiste powoda w postaci czci, godności, zdrowia, wyrządzili mu krzywdę doprowadzając do pozbawienia powoda praw rodzicielskich i oddalenia jego wniosku o ustalenie kontaktów z córką co skutkowało pogorszeniem się jego stanu zdrowia.

Podstawą żądań powoda były przepisy art. 23 i 24 kc. Zgodnie z art. 23 kc dobra osobiste człowieka jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Według zaś art. 24 § 1 kc, ten czyje dobro zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia ich skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Dodatkowo na zasadach przewidzianych w art. 445 kc i 448 kc osoba, której dobra osobiste zostały naruszone, może żądać również zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

Zauważenia wymaga, że z art. 24 § 1 kc jednoznacznie wynika, że nie każde naruszenie dobra osobistego umożliwia wystąpienie ze skutecznym roszczeniem. Jest to możliwe dopiero wtedy, gdy działanie naruszającego będzie bezprawne, czyli sprzeczne z prawem lub godzące w zasady współżycia społecznego., Ocena, czy nastąpiło naruszenie dobra osobistego, nie może być dokonywana - zgodnie z utrwalonym stanowiskiem doktryny i orzecznictwa - w oparciu o subiektywne odczucie osoby żądającej ochrony prawnej, ale wyłącznie przy zastosowaniu kryteriów obiektywnych i nie może być dokonywana według miary indywidualnej wrażliwości zainteresowanego.

By powództwo powoda mogło zostać uwzględnione, rzeczą powoda było wykazanie, że działania pozwanych opisane w pozwie w istocie miały miejsce, że wskutek tych działań naruszone zostały dobra osobiste powoda, że doznał on szkody, a nadto wykazanie dalszych przesłanek odpowiedzialności pozwanych tj winy i związku przyczynowego pomiędzy działaniami pozwanych a szkodą.

W orzecznictwie utrwalone jest stanowisko, że rozpoznając sprawę w przedmiocie ochrony dóbr osobistych sąd powinien w pierwszej kolejności ustalić, czy doszło do naruszenia dobra osobistego, a dopiero w przypadku pozytywnej odpowiedzi ustalić, czy działanie pozwanego było bezprawne. Dowód, że dobro osobiste zostało zagrożone lub naruszone, ciąży na osobie poszukującej ochrony prawnej na podstawie art. 24 kc. Natomiast na tym, kto podjął działanie zagrażające dobru osobistemu innej osoby lub naruszające to dobro, spoczywa ciężar dowodu, że nie było ono bezprawne.

Rzeczą sądu było zatem rozważenie w pierwszej kolejności, czy zeznania, jakie pozwani złożyli w wyżej wymienionych postępowaniach, a w przypadku E. O. także twierdzenia zawarte w piśmie procesowym (pозwie), w istocie naruszyły dobra osobiste powoda w postaci jego czci, godności, zdrowia.

Tytułem uwag natury ogólnej wyjaśnienia wymaga, że zeznania świadków jak i przesłuchanie stron w procesie sądowym często dotyczą dóbr osobistych, a wypowiedzi takie jak przykładowo w niniejszej sprawie, w innych warunkach, czyli głoszone poza postępowaniem sądowym, byłyby uznane za bezprawne. Nie mniej, istotnym jest, że złożenie zeznań na wezwanie uprawnionego organu (tu sądu) wyłącza w tych wypadkach bezprawność działania. Jest tak dlatego, że są to działania w ramach obowiązującego porządku prawnego. Złożenie zeznań jest powszechnym obowiązkiem wynikającym z przepisów prawa (art. 261 §1 kpc), zagrożonym sankcjami w razie nieuzasadnionej odmowy jego wykonania. Dopiero złożenie zeznań subiektywnie nieprawdziwych (fałszywych) wyłącza ochronę prawną, z jakiej korzysta świadek i czyni je działaniem bezprawnym w rozumieniu prawa cywilnego. Dlatego też jakiegokolwiek wypowiedzi świadka, stanowiące część zeznań złożonych w charakterze świadka, mogą stanowić czyn bezprawny tylko wtedy, gdy były to w tym zakresie zeznania fałszywe. Jeżeli chodzi o twierdzenia przeciwnika procesowego strony zawierające w swej treści niekorzystne o niej informacje, to podobnie, kwestią nadrzędną pozwalającą na uznanie takiego zachowania za bezprawne jest celowość działania na niekorzyść przeciwnika procesowego oraz świadomość, że sformułowane zarzuty są niezgodne z rzeczywistością.

W niniejszej sprawie nie sposób stwierdzić, że pozwani poprzez składane w sprawach toczących się przed sądem rodzinnym zeznania i twierdzenia dotyczące zachowania powoda (kontaktów z E. O. po urodzeniu się wspólnego dziecka, agresywnego zachowania, interwencji policji i ich przebiegu, nadużywania alkoholu, relacji z małoletnią córką), kierowali się złą wolą, a podane przez nich okoliczności były nieprawdziwe, o czym pozwani mieli pełną świadomość i celowo mówili nieprawdę (by, jak to akcentował wielokrotnie powód, pozbawić powoda praw rodzicielskich, uniemożliwić mu kontakty z córką). T. O. (1) zeznawał tak jak postrzegał i zapamiętał zdarzenia z udziałem E. P.. Relacjonował jedynie to co zaobserwował. W aktach sprawy brak jest dowodów, które mogłyby uzasadniać tezę o nieprawdziwości zeznań czy twierdzeń pozwanych. Dowodu takiego nie stanowią w szczególności zeznania słuchanych w niniejszej sprawie z wniosku powoda świadków: D. K. (k.304-305), L. K. (k.305-306), P. K. (k.346-347), P. R. (k.409-411), albowiem świadkowie nie mieli wiedzy na temat zdarzeń, które w sprawach rodzinnych, a stanowiących podstawę faktyczną niniejszej sprawy, opisywali pozwani. Twierdzenia świadków, że powód przekazywał córce środki pieniężne, prezenty materialne, które zwracane były przez E. O., że nie widzieli by powód kiedykolwiek był agresywny - nie stanowią o nieprawdziwości twierdzeń pozwanych składanych w sprawie rodzinnej. Świadców D. K. i P. K. zeznawały zresztą w charakterze świadków w sprawie pozbawienia powoda władzy rodzicielskiej. Świadek P. R. w kwestiach dotyczących wizyt powoda u dziecka pod wpływem alkoholu, interwencji policji zasłaniał się niepamięcią. Zeznania świadka B. B. (2) (k.304) nie wniosły nic do sprawy, jako że świadek nie realizował interwencji z udziałem pozwanego. Realizowane były one przez innych policjantów, a związane były z zakłócaniem porządku i spokoju. Szczególne znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy ma okoliczność, że powód nie dysponuje wyrokami skazującymi pozwanych za złożenie fałszywych zeznań. Prokuratura Rejonowa L. postanowieniem z 18 marca 2016 r. odmówiła wszczęcia śledztwa w sprawie składania fałszywych zeznań podczas

rozprawy sądowej w Sądzie Rejonowym w L.w sprawie (...)oraz poświadczenia nieprawdy przez E. O. w pozwie z 31 grudnia 2014 r. oraz składania fałszywych zeznań przez T. O. (1) podczas powyższej rozprawy wobec braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa. Postępowanie cywilne o naruszenie dóbr osobistych nie służy zaś stwierdzeniu, że pozwani popełnili przestępstwo złożenia fałszywych zeznań. W sprawach rodzinnych stanowiących tło niniejszego sporu, zapadły niekorzystne dla powoda rozstrzygnięcia. Przy czym sądy rozstrzygając tam nie oparły się li tylko na zeznaniach/twierdzeniach pozwanych. Kierowały się przede wszystkim istotną na gruncie prawa rodzinnego zasadą dobra dziecka, a rozstrzygnięcia oparły na obiektywnych środkach dowodowych tj., opiniach RODK, opiniach sądowo-psychiatrycznych i wywiadzie środowiskowym, informacjach o przeprowadzonych z udziałem powoda i pozwanej interwencjach policyjnych. Apelacje E. P. od tych orzeczeń zostały oddalone. Nie można przy tym pomijać, że Sąd Apelacyjny jest Sądem merytorycznym, co oznacza, że nie ogranicza się tylko do kontroli sądu I instancji, lecz rozważa na nowo cały zebrany w sprawie materiał dowodowy oraz dokonuje własnej, samodzielnej i swobodnej oceny, w tym oceny zgromadzonych dowodów.

Należy przy tym zaznaczyć, że sądy obu instancji nie wskazywały jakoby zeznania składane przez pozwanych były sprzeczne z pozostałym zebrany materiał dowodowy. Prowadzone więc w sprawach rodzinnych, również z inicjatywy powoda, postępowanie dowodowe, nie zdołało zaprzeczyć tezom stawianym przez pozwanych w ich wypowiedziach. Odnosząc się ponadto do zjawiska częstego z punktu widzenia psychologii zeznań świadków należy zważyć, że nie zawsze treść zeznań świadka, która okazuje się nie być zgodna z ustalonymi w postępowaniu faktami może być zakwalifikowana jako „fałszywe zeznania”. Świadcowie bowiem w zeznaniach odtwarzają nie tylko fakty mające miejsce w przeszłości, ale również emocje (własne i cudze), opinie, opisy innych osób i zasłyszane stwierdzenia. Im większa odległość czasowa od opisywanego zdarzenia i im większe zaangażowanie emocjonalne świadka w zdarzenie (lub w proces) tym większy wpływ mają na postrzeganie faktów z przeszłości czynniki dodatkowe. Jest to zjawisko zauważalne w niemal każdym postępowaniu, stąd rzadko zdarza się by sąd z urzędu po zakończonej sprawie powiadamiał organy ścigania o złożeniu przez jedną ze stron fałszywych zeznań pomimo, że zwykle w sporze sądowym daje wiarę zeznaniom złożonym przez jedną ze stron, czy część świadków, a innym wiary nie daje.

Okoliczności zawarte w twierdzeniach pozwanej i w zeznaniach pozwanego były weryfikowane kilkakrotnie: w postępowaniach przez Sądem Rodzinnym w L., przy rozpoznaniu apelacji, w postępowaniu toczącym się zawiadomienia powoda o popełnieniu przestępstwa oraz w niniejszej sprawie. Żaden z przeprowadzonych dowodów nie wykazał, że wypowiedzi pozwanych były fałszywe i bezprawnie naruszały jego dobra.

Kwestię wypowiedzi stron w procesie w kontekście ewentualnego naruszenia dóbr osobistych i to w sytuacji, gdy potencjalnie naruszające dobra osobiste twierdzenia strony zostały oddalone omówił także Sąd Apelacyjny w W.V Wydział Cywilny w wyroku z dnia 20 września 2019 r. w sprawie (...). W uzasadnieniu tego orzeczenia wskazano, że ocena zarzutów podnoszonych przez strony należy do sądu, który po przeprowadzeniu zaoferowanych przez nie dowodów ustala fakty istotne dla rozstrzygnięcia i tym samym wskazuje, czy określony zarzut został udowodniony czy nie. **Okoliczność, że strona w postępowaniu sądowym nie wykazała podnoszonych przez siebie twierdzeń sama w sobie nie uzasadnia oceny, że działanie tej strony było bezprawne**, skoro realizowała przysługujące jej na mocy art. 45 Konstytucji RP prawo do sądu rozumiane jako prawo każdego do obrony jego praw podmiotowych na drodze postępowania sądowego, które charakteryzują odpowiednie gwarancje procesowe. W pewnych sytuacjach wypowiedź strony w toku procesu może wykroczyć poza granice wolności wypowiedzi i prawa do obrony, a tego rodzaju działanie można wówczas uznać za bezprawne. Strona, która w procesie realizując przysługujące jej prawo do obrony, składa oświadczenia naruszające dobra osobiste drugiej strony, działa bezprawnie wówczas gdy przedstawia fakty i oceny ze świadomością niezgodności ich z prawdą. Oznacza to, że **odpowiedzialność za naruszenie dóbr osobistych jest zależna od tego, czy wypowiedź procesowa zawierała fakty i oceny przedstawione ze świadomością niezgodności ich z prawdą**. Jeżeli zatem wypowiedzi procesowe stron są rzeczowe i nie mają na celu poniżenia przeciwnika, to nie naruszają one jego dóbr osobistych. Bez znaczenia jest przy tym subiektywne odczucie osoby, która uważa się za pokrzywdzoną takim oświadczeniem. Sąd wyjaśnił, że w wyroku z dnia 3 maja 1968 r. w sprawie (...)Sąd Najwyższy wskazał, że nie są bezprawne oświadczenia składane w procesie cywilnym, jeśli wynikają one z uprawnień działającego, a więc gdy

przedmiotowo zdolne są służyć obronie prawa osoby działającej i gdy podmiotowo podyktowane są wolą działającego - wystąpienia w obronie swego prawa.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że powód nie udowodnił, że pisma procesowe pozwanej jak i zeznania pozwanych dostały się do wiadomości szerszego grona osób, tj. by „wyszły” poza salę rozpraw. Nie udowodnił również, by był narażony na jakiegokolwiek nieprzyjemności w swoim środowisku. Słuchani w sprawie świadkowie, będący członkami jego rodziny wypowiedzieli się o powodzie w sposób pozytywny, podkreślając brak występowania u niego zachowań agresywnych i wskazując na jego dobre stosunki z dziećmi. Tak więc nawet i z tych względów trudno mówić o naruszeniu dóbr osobistych powoda.

Podsumowując, pozwani składając kwestionowane zeznania, jak i przytaczając twierdzenia w pismach procesowych działali w ramach obowiązujących przepisów prawa, nadto brak jest w niniejszej sprawie najmniejszych podstaw do przyjęcia, że pozwani składali fałszywe zeznania czy poświadczali nieprawdę w pismach procesowych.

W tym stanie rzeczy Sąd oddalił powództwa, o czym orzekł jak w pkt. 1 sentencji wyroku.

O kosztach procesu orzeczono w punkcie 2 wyroku uznając, że w niniejszej sprawie zastosowanie znajduje art. 102 kpc i na tej podstawie obciążono powoda jedynie częściowo kosztami należnymi pozwanym. Sąd wziął pod uwagę sytuację finansową i życiową powoda związaną z faktem izolacji więziennej, uwzględniając jednocześnie, że osadzenie w zakładzie karnym nie zwalnia powoda z dokonania oceny zasadności występowania na drogę postępowania sądowego, w tym z konieczności liczenia się z konsekwencjami przegrania sporu, także w zakresie kosztów procesu.

Na oryginale właściwy podpis.